

Economia i societat al primer terç del segle XX a Espanya

CONFLICTIVITAT SOCIAL I POLÍTIQUES LABORALS

Primeres dècades del segle XX

Continuà el **procés d'industrialització a Catalunya**, amb l'augment del nombre de treballadors en el sector industrial i del seu pes en el conjunt de l'economia catalana i espanyola.

Paral·lelament s'incrementà la **conflictitat laboral** en la dialèctica patronal – obrers per la **jornada laboral**, la **qüestió salarial** i la **precarietat** i condicions dels llocs de treball ...

Gran vaga obrera del **1902** a Barcelona, en demanda de la jornada de 8 hores, que acabà fracassant.

El sindicat **UGT** no va donar suport a la vaga i va perdre gairebé tota la seva influència a Catalunya

El 1907 va néixer l'organització de la **Solidaritat Obrera**, formada pels grups anarquistes i de diverses forces del moviment obrer català.

Es va entendre com la resposta obrera a la coalició "burguesa" de la **Solidaritat Catalana**, liderada per la *Lliga Regionalista*.

El 1910 es va crear la secció espanyola de l'**AIT** (Associació Internacional de Treballadors), que al **1911** es convertí en el sindicat **CNT** (Confederació Nacional del Treball), d'ideologia anarquista i revolucionària.

Ideologia llibertària i humanista. Es fonamentà en l'**apoliticisme**, que l'allunyava de l'acció política dels partits de l'esquerra socialista, i enfront de la UGT.

Forta implantació a Andalusia, al País Valencià, i sobretot a **Catalunya**, on fou la força sindical hegemònica. El seu nombre d'afiliats va créixer molt ràpidament, per arribar a uns **750.000** l'any 1919.

Preconitzava l'organització assembleària i l'autogestió, i la solidaritat entre els obrers, així com l'**acció revolucionària** per mitjà de la vaga, l'eliminació de la propietat privada i de l'Estat i la destrucció del capitalisme.

Els seus principals líders foren **Àngel Pestaña**, **Salvador Seguí** ("El Noi del Sucre") i **Joan Peiró**.

Polítiques socials i laborals dels Governes de la Restauració a les primeres dècades del segle XX

Repressió continuada del Govern contra l'acció sindical, i en especial, contra la **CNT**.

Intervenció estatal en les relacions laborals, i inici d'una **legislació social** en el camp del treball.

Períodes de prohibició i persecució contra els dirigents i l'activitat de la CNT, com entre 1911 i 1914.

1900	→	Ley de Accidentes de Trabajo , i la Ley sobre el trabajo de mujeres y menores .
1904	→	Es regulà el dia festiu setmanal (el diumenge)
1906	→	Es creà la Inspecció de Treball per controlar el bon compliment de la legislació laboral.
1908	→	Es creà la figura dels "tribunals" com a negociadors i mitjancers en els conflictes laborals entre obrers i patronal, així com l' Instituto Nacional de Previsión (amb responsabilitats de seguretat social).
1909	→	Es va aprovar la Ley de Huelgas .
1912	→	Es prohibí el treball nocturn de la dona .
1919	→	S'aconseguí la jornada laboral diària de 8 hores , i setmanal de 48 hores. (a instàncies de l'OIT).

En aquest període no es van produir avenços significatius pel que fa al **dret a l'educació** per als fills de la classe obrera (escolarització universal, obligatòria i gratuïta ...).

"**Ley Moyano**" de 1855 que establia en teoria l'educació obligatòria i gratuïta fins als 12 anys

Els sindicats van posar molt l'accent en aquest punt, convençuts del paper principal de l'educació i de la cultura per assolir un món millor.

Fundació de nombrosos "**Ateneus Populars**" a tota Catalunya.

Organització de cursos per a infants, i de biblioteques, actes populars, conferències i activitats culturals per a la classe obrera.